

GFR04294617
ESS

Ing. Martin Janeček
generální ředitel
Generálního finančního ředitelství

V Praze
Č. j. 42253/17/7000-00010-303126

Vážený pane předsedo rozpočtového výboru,

reaguji na usnesení č. 579, které Vámi řízený rozpočtový výbor přijal na své schůzi dne 8. 3. 2017 (dále jen „Usnesení“).

V bodě II. Usnesení mě rozpočtový výbor žádá, aby Generální finanční ředitelství

- a) připravilo a vydalo neprodleně metodický či obdobný pokyn GFR k prověření, zda v souvislosti s vydáním emisí korunových dluhopisů nedošlo v jednotlivých případech ke zneužití zákona, nebo zda se svoji podstatou skutečně jednalo o vydání dluhopisů, nebo zda šlo o operaci jinou například skryté vyplácení dividend společností společníkovi;
- b) byly na základě tohoto metodického pokynu příslušnými finančními úřady prověřeny všechny „emise“ korunových dluhopisů vydané v roce 2012;
- c) předložilo do 31. 5. 2017 rozpočtovému výboru informaci o proběhlých kontrolách zdanění související s emisemi „korunových dluhopisů“ v roce 2012, včetně souhrnných zjištění a návrhu dalších kroků k eliminaci obcházení zákona formou emise „korunových dluhopisů“ v roce 2012.

K bodu II. písm. a) Usnesení – metodika

Finanční správa disponuje metodickými materiály zaměřenými na rizika související s problematikou dluhopisů a metodiku a metodickou činnost rozvíjí po celou dobu své existence. Přesto jsem se snažil maximálně vyhovět Vašemu požadavku, a proto byl zorganizován seminář, resp. metodická konzultace zaměřená výhradně na téma dluhopisů s nominální hodnotou 1 Kč (dále „korunové dluhopisy“), která proběhla dne 13. 4. 2017.

K metodické podpoře využívá Finanční správa celou řadu zdrojů a kanálů. Tato metodika však nebyla nikdy koncipována selektivně na určitý typ transakce, ale na konkrétní rizika hmotná či procesní. A to například metodickým zaměřením na oblast ceny obvyklé mezi spojenými osobami, pod kterou spadá i problematika ceny obvyklé v případě úroků z cenných papírů či konkrétně dluhopisů.

Z výše uvedených důvodů jsme k Vašemu požadavku přistoupili přednostně cestou metodické konzultace s pracovníky Finanční správy odpovědnými za danou oblast. Navíc jsme v návaznosti na tento bod vydali „Metodickou pomůcku k prověřování správnosti uplatnění daně u výnosů z korunových dluhopisů, dle žádosti uvedené v bodě II. písmene a) usnesení rozpočtového výboru z 52. schůze ze dne 8. 3. 2017“. V tomto materiálu, který zasílám přílohou, je shrnutí oblastí, kterými je nezbytné se zabývat v rámci kontrolní činnosti (například zkoumání testu tzv. nízké kapitalizace, ceny obvyklé mezi spojenými osobami, ověření skutečné realizace transakcí i zkoumání znaků zneužití práva). Pro úplnost je v daném materiálu uveden i počet proškolených specialistů (jsem toho názoru, že jejich počet dostatečný). Přiložený dokument je třeba chápat tak, že je ve vztahu k oblasti korunových dluhopisů materiálem svodným, který zejména zdůrazňuje, jaká rizika je třeba prověřovat, a odkazuje na další metodické prameny, které jednotlivé oblasti rozpracovávají. Pokud bychom měli shromáždit veškeré metodické prameny speciálně k tématu dluhopisů, pak by vznikl duplicitní dokument čítající přinejmenším stovky stran. Na základě výše uvedeného jsem přesvědčen, že Generální finanční ředitelství žádosti Rozpočtového výboru uvedené v tomto bodě usnesení vyhovělo.

K bodu II. písm. b) Usnesení – prověření všech emisí korunových dluhopisů vydaných v roce 2012

V reakci na žádost formulovanou v tomto bodě Usnesení je nezbytné vysvětlit způsob fungování výkonu správy daní. Finanční správa je třístupňový orgán, jak vyplývá především ze zákona o Finanční správě, což má konsekvence nejen z hlediska řízení, ale zejména z hlediska dělby kompetencí v návaznosti oblast procesu daňového řízení, zejména prvoinstančnosti a druhoinstančnosti, a další.

Z pohledu zásad daňového řízení a povinností vyplývajících z procesního předpisu, kterým je daňový řád, vyplývá, že správce daně soustavně vyhledává „daňová rizika“, vyhodnocuje tato rizika, a činí úkony potřebné ke správnému placení daní. V rámci vyhledávací činnosti pracuje Finanční správa s jakýmkoliv podněty a informacemi, které získá. Těmito zdroji jsou jednak vlastní data Finanční správy (například z daňových tvrzení), ale i ostatní zdroje (například od orgánů činných v trestním řízení, veřejnosti, médií).

Daňová rizika související s problematikou korunových dluhopisů, na která upozornila mimo jiné média, Finanční správa registruje a samozřejmě se jimi zabývá.

Ve vztahu k problematice dluhopisů funguje naše kontrolní činnost tak, že se v rámci potenciálního okruhu subjektů spojených s objemem a podmínkami emise dluhopisů hodnotí příslušná daňová rizika. Z daného výběru subjektů jsou primárně dále prověřovány ty, u nichž je riziko vyhodnoceno jako vysoké. Následovat mohou další kroky v rovině analytické, sbírají se další důkazní prostředky a indicie, provádí se například místní šetření, a tyto jednotlivé kroky

mohou vyústit až do zahájení daňové kontroly, jakožto nejvyššího a nejkompexnějšího postupu, kterým správce daně ověřuje správnost plnění si daňových povinností.

Z uvedeného vyplývá, že daňová rizika jsou a vždy musí být řešena. Tím je mimo jiné vyhověno podstatě požadavku uvedeného v tomto bodě usnesení. Doplňuji, že mezi jednotlivé parametry hodnocení rizikovosti patří, ve vztahu k diskutovanému tématu, zejména výše úroků, objem emise, a samozřejmě další.

Na tomto místě bych však chtěl upozornit, že daňové kontroly všech poplatníků, kteří emitovali v rozhodném období korunové dluhopisy, způsobem vyplývajícím z příslušného bodu Usnesení provést nelze. Tím mám na mysli, že není možné takto postupovat na základě úkolu, resp. pokynu, od orgánu stojícího vně daňové správy. Tím by byly porušeny zásady nejen daňového řízení ale obecně i veřejné správy. Finanční správa nesmí činit kroky, kterými by nedůvodně zatížila daňové subjekty. I z tohoto důvodu je systém práce s riziky řešen tak, jak je uvedeno výše, tedy postupem spočívajícím v plošném řízení, které probíhá v souladu se základními principy daňového řízení. Argumentů je samozřejmě více, jako příklad jsem uvedl tyto hlavní.

Vážený pane předsedo, jistě se shodneme, že nemůžeme takovouto procesní chybu (tedy provedení kontrol na základě pokynu „externího“ subjektu), která by mohla významnou měrou zpochybnit legitimitu daňového řízení, připustit. Zároveň mi dovoluete zopakovat, že takovýto postup není ani nutný, protože cíle správy daní je dosaženo současnými mechanismy a postupy Finanční správy.

Proto se musím zásadně ohradit proti účelovým a zavádějícím spekulacím v rámci některých veřejných diskuzí, že se Finanční správa touto problematikou dostatečně nezabývá. Činnost Finanční správy je podrobena kontrole Nejvyššího kontrolního úřadu. Lze také upozornit na skutečnost, že nějaká z forem úmyslného neřešení daňových úniků by naplnila znaky trestného činu zneužití pravomoci veřejného činitele. To znamená, že pracovníci Finanční správy mají nejen povinnost, ale především nesou i odpovědnost za správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady.

Dovolím si tedy shrnout, že na základě výše uvedených postupů je emise korunových dluhopisů ověřována, a takto by bylo postupováno i bez existence příslušného bodu Usnesení.

K bodu II. písm. c) Usnesení – předložit rozpočtovému výboru informaci o proběhlých kontrolách

Žádosti dle bodu II. písm. c) Usnesení nelze v plném a požadovaném rozsahu vyhovět, protože správce daně je vázán mlčenlivostí.

V rozsahu vyhovujícím požadavku dle tohoto bodu Usnesení proto přikládám informaci o stavu kontrol daňových subjektů emitujících v rozhodném období korunové dluhopisy. Z této statistiky

vyplývá, že kontrolní činnost zaměřená na tyto subjekty zakládá dostatečný předpoklad pro detekci a následnou eliminaci případných daňových rizik. Součástí přiložené informace je rovněž statistika kontrolních úkonů u dotčených daňových poplatníků. Z této statistiky zejména vyplývá, že dotyčné daňové subjekty kontrolovala Finanční správa průběžně, od roku 2013 provedeno bylo 233 daňových kontrol, a celkem 1 061 kontrolních úkonů. V oblasti ceny

obvyklé mezi spojenými osobami je dokonce nárůst kontrolní aktivity v posledních letech extrémní.

Další požadavky vyplývající z předmětného jednání rozpočtového výboru

Na jednání rozpočtového výboru dne 8. 3. 2017 byly směrem k Finanční správě vneseny v rámci diskuze také dotazy ze strany pana poslance Zbyňka Stanjury. Protože vyřízení takové žádosti nemá jasný procesní postup, dovoluji si prostřednictvím mé odpovědi Vámi řízenému výboru tento požadavek splnit, a reakci přikládám jako přílohu tohoto dopisu.

Při zpětném vyhodnocení jednání Rozpočtového výboru dne 8. 3. 2017 musím konstatovat, že proběhlá diskuze byla částečně ovlivněna mediálním rozměrem této problematiky. Bohužel platí, že v médiích nedochází k přenosu všech relevantních informací a stanovisek, které k tématu dotčené strany sdělují, kdy některé z nich „zapadají“ a jiná jsou akcentována. S tím jistě musíte, vážený pane předsedo, jako politik dle své zkušenosti, souhlasit. A bylo tomu i v tomto případě. Proto bych chtěl touto formou upozornit na skutečnost, že problematiku zneužití práva jsme poprvé nediskutovali na rozpočtovém výboru dne 8. 3. 2017, ale tímto právním institutem se Finanční správa zabývá déle než 10 let, tj. od doby, kdy naše soudy začaly vydávat první judikáty zaměřené na tuto oblast. Ale i předtím pracovala Finanční správa při detekci obdobných situací v rovině hodnocení důkazů. Také jsem, jakožto generální ředitel, v patrně prvním svém vyjádření pro média na téma korunových dluhopisů, vysvětlil, že se řešením daňových rizik v oblasti korunových dluhopisů zabýváme. V rozhovoru pro ČT 24 dne 20. 2. 2017, který byl odvysílán dne 21. 2. 2017, jsem uvedl, že se zabýváme se například problematikou transfer pricing, zneužitím práva, a pokud uvedené skutečnosti Finanční správa zjistí, pak je vždy řeší.

V posledních dnech se v médiích, mimo jiné ze strany pana ministra Chovance, skloňuje obava, že může dojít k promlčení těchto případů. Zde mohu ujistit, že s tímto rizikem finanční úřady pracují ve své každodenní činnosti, a daňový řád umožňuje prodloužení lhůty 3 let až na 10 let. Z uvedeného vyplývá, že obavy ze základní tříleté lhůty nejsou na místě.

Vážený pane předsedo, v závěru bych rád ještě upozornil na následující záležitost. Na jednání Rozpočtového výboru dne 8. 3. 2017 jste mi vytkl, že mnou předložený materiál nepovažujete za dostatečný. V reakci na tuto výtku jsem Vás požádal o sdělení, jaké konkrétní nedostatky ve vztahu k programu jednání uvedenému na pozvánce, v předloženém materiálu postrádáte.

Tuto informaci jsem od Vás doposud neobdržel. I přes to jsem stále připraven, pokud mi Vaše připomínky dodatečně zašlete, adekvátním způsobem reagovat.

Počet příloh: 5

S pozdravem

Vážený pan
Ing. Václav Votava
předseda rozpočtového výboru
Parlament České republiky
Poslanecká sněmovna
Sněmovní 4
118 26 Praha 1

Na vědomí:

Vážený pan
Mgr. Bohuslav Sobotka
předseda vlády České republiky
Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 128/4
118 00 Praha 1